

Suvestinė redakcija nuo 2010-03-24 iki 2011-01-15

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [83-3019](#), i. k. 1041100NUTA00000611

Nauja redakcija nuo 2006-02-24:

Nr. [167](#), 2006-02-15, Žin. 2006, Nr. 23-754 (2006-02-23), i. k. 1061100NUTA00000167

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS PAJĖGUMŲ SKYRIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2004 m. gegužės 19 d. Nr. 611
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto sektoriaus reformos įstatymo (Žin., 2004, Nr. [61-2182](#)) 8 straipsnio 3 dalimi, įgyvendindama 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 7 skyrius, 5 tomas, p. 404) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/58/EB (OL 2007 L 315, p. 44), Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

Patvirtinti Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisykles (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ZIGMANTAS BALČYTIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 611
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2006 m. vasario 15 d. nutarimo
Nr. 167 redakcija)

VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS PAJĖGUMŲ SKYRIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklės (toliau vadinama – šios Taisyklės) nustato viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų (toliau vadinama – pajėgumai) skyrimo principus, paraiškų skirti pajėgumus (atsisakyti skirtų pajėgumų) pateikimo, viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies paskelbimo perpildyta, tarnybinio traukinių tvarkaraščio sudarymo, bendradarbiavimo, kai pajėgumai skiriami daugiau nei viename geležinkelių tinkle, pajėgumų analizės ir pajėgumų didinimo plano, naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties ir bendrojo susitarimo sudarymo, „paskutinės minutės“ paraiškų nagrinėjimo, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo paslaugų teikimo ir Tinklo nuostatų rengimo tvarką, siekiant visoms geležinkelio įmonėms (vežėjams) nustatyti vienodas sąlygas naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra.

2. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Bendrasis susitarimas – susitarimas, nustatantis Valstybinės geležinkelių inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos (toliau vadinama – Inspekcija), viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir pareiškėjo teises ir pareigas paskirstant pajėgumus ir imant mokesčius ilgiau kaip vieną tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpį.

Derinimas – procesas, per kurį viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir pareiškėjai tarpusavyje derėdamiesi siekia rasti sprendimą, padedantį suderinti tas paraiškas skirti pajėgumus, dėl kurių kyla nesutarimų.

Pajėgumų didinimo planas – priemonė ar kelios priemonės kartu su jų įgyvendinimo planu, kurios siūlomos siekiant sumažinti pajėgumų apribojimus, dėl kurių viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis paskelbiama perpildyta.

Pareiškėjas – geležinkelio įmonė (vežėjas) ir (ar) tarptautinė geležinkelio įmonių (vežėjų) grupė, pageidaujanti įgyti teisę naudotis viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumais versdamasi geležinkelių transporto ūkine komercine veikla.

Perpildyta infrastruktūra – viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis, kurioje negali būti patenkinta visa pajėgumų paklausa tam tikru metu net ir po paraiškų skirti tuos pačius pajėgumus derinimo.

Tarnybinis traukinių tvarkaraštis – duomenys, atspindintys visą suplanuotą traukinių ir geležinkelių riedmenų eismą geležinkelių tinkle per laikotarpį, kurį tas tvarkaraštis galioja.

Tarptautinė geležinkelio įmonių (vežėjų) grupė – bet koks bent dviejų skirtingose Europos Sąjungos valstybėse narėse ar kitų Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvių teritorijoje įsikūrusių geležinkelio įmonių (vežėjų) susivienijimas vežti keleivius ir bagažą ir (ar) krovinius geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais.

Suinteresuoti asmenys – pareiškėjai ir visi kiti asmenys, kurių veikla vykdoma atsižvelgiant į tarnybinį traukinių tvarkaraštį ir (arba) kurie dėl tarnybinio traukinių tvarkaraščio turinio gali neturėti galimybės gauti vežimo geležinkelių transportu paslaugų.

Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos paaiškintos Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse (Žin., 2004, Nr. [72-2489](#)), Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme (Žin., 1991, Nr. [30-804](#); 2002, Nr. [29-1034](#)) ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme (Žin., 2004, Nr. [4-27](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

II. PAJĖGUMŲ SKYRIMO PRINCIPAI

3. Pajėgumai skiriami vadovaujantis šiais principais:

3.1. viešojo geležinkelių infrastruktūra turi būti naudojama kuo efektyviau ir ekonomiškiau, kad užtikrintų geležinkelių transporto paslaugų vartotojų interesus;

3.2. pareiškėjai neturi būti diskriminuojami;

3.3. turi būti sudarytos sąlygos skatinti konkurenciją geležinkelių transporto paslaugų teikimo rinkoje;

3.4. turi būti atsižvelgta į pagrįstus pareiškėjų pageidavimus toliau plėtoti jų veiklą.

III. PARAIŠKŲ SKIRTI PAJĖGUMUS (ATSISAKYTI SKIRTŲ PAJĖGUMŲ) PATEIKIMAS, NAGRINĖJIMAS IR PAJĖGUMŲ SKYRIMAS

4. Pajėgumus pareiškėjams skiria Inspekcija. Konkretūs pajėgumai skiriami ne ilgiau kaip vienam tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui. Inspekcija pareiškėjams gali skirti pajėgumus ir ilgiau nei vienam tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui, jeigu pareiškėjas yra sudaręs su Inspekcija ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju bendrąjį susitarimą, atitinkantį šių Taisyklių VIII skyriaus reikalavimus. Tokiu atveju pareiškėjas paraišką skirti pajėgumus pateikia pagal tą susitarimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

5. Siekdama užtikrinti, kad viešojo geležinkelių infrastruktūra būtų naudojama kuo efektyviau ir ekonomiškiau, Inspekcija gali pareiškėjams nustatyti reikalavimus – nediskriminuojančius, atitinkančius jų nustatymo tikslą, aiškiai išdėstytus. Šie reikalavimai gali numatyti tik finansinės garantijos, kurioje nurodyta suma negali viršyti tam tikros ribos, proporcingos planuojamam pareiškėjo veiklos mastui, suteikimą ir pareiškėjo gebėjimo tinkamai parengti paraiškas skirti pajėgumus užtikrinimą. Reikalavimai pateikiami Tinklo nuostatuose kaip dalis pajėgumų skyrimo principų. Susisiekiama ministerija apie juos informuoja Europos Sąjungos Komisiją.

6. Pareiškėjai turi teisę pateikti Inspekcijai paraiškas skirti daugiau negu vienos Europos Sąjungos valstybės narės ar kitos Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvės (toliau – Europos Sąjungos valstybė narė) geležinkelių tinklą kertančius pajėgumus. Tokios paraiškos perduodamos viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, kuris šiuo atveju veikia pareiškėjo vardu ir pajėgumų prašo tiesiogiai kreipdamasis į kitus Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojus ar pajėgumus skirstančias įstaigas, išskyrus šių Taisyklių 6¹ punkte nurodytas išimtis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

6¹. Jeigu pareiškėjas prašo skirti pajėgumus keleivių vežimo geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais paslaugai teikti, jis paraiškos kopiją pateikia ne tik Inspekcijai, bet ir atitinkamų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojams ar pajėgumus skiriančioms įstaigoms ir rinkos reguliuotojams arba prašo Inspekcijos pateikti šią paraiškos kopiją šiame punkte nurodytiems asmenims.

Papildyta punktu:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

6². Gavęs paraiškos, kurioje pareiškėjas prašo skirti pajėgumus keleivių vežimo geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais paslaugai teikti, kopiją, rinkos reguliuotojas privalo:

6².1. persiųsti šią kopiją Susisiekimo ministerijai ir suinteresuotai geležinkelio įmonei (-ėms) (vežėjui) (-ams), vykdančiai (-ioms) viešųjų paslaugų įsipareigojimus geležinkelių linijoje, kurioje prašoma skirti pajėgumus keleivių vežimo geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais paslaugoms teikti;

6².2. nustatyti, kad norimos teikti keleivių vežimo tarptautiniais maršrutais paslaugos pagrindinis tikslas – vežti keleivius tarp geležinkelio stočių, esančių skirtingų Europos Sąjungos valstybių teritorijoje. Šią pareigą rinkos reguliuotojas atlieka tik tada, kai gauna suinteresuotų Lietuvos Respublikos ar kitų Europos Sąjungos valstybių narių institucijų ir (arba) geležinkelio įmonių (vežėjų) prašymą ir pareiškėjas pateikia dokumentus, patvirtinančius šiame punkte nurodytą tikslą.

Papildyta punktu:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

7. Dėl daugiau negu viename geležinkelių tinkle esančių geležinkelių infrastruktūros pajėgumų pareiškėjai gali kreiptis tiesiogiai į bet kurį jungtinį organą, kurį gali įsteigti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojai ar pajėgumus skirstančios įstaigos.

8. Paraiškos skirti pajėgumus, kurie turi būti įtraukti į tarnybinį traukinių tvarkaraštį, Inspekcijai turi būti pateiktos ne vėliau kaip prieš 12 mėnesių iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo. Paraiškos skirti pajėgumus viešajai geležinkelių infrastruktūrai prižiūrėti ir remonto darbams atlikti pateikiamos Inspekcijai iki traukinių eismo grafiko sudarymo termino pabaigos. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, šių Taisyklių 16 punkte numatytais terminais rengdamas traukinių eismo grafiko projektą, turi įvertinti, kokią įtaką pareiškėjams turės tai, kad atitinkami pajėgumai bus skirti viešajai geležinkelių infrastruktūrai prižiūrėti ir remonto darbams atlikti. Jeigu rengiant šį traukinių eismo grafiko projektą nustatoma, kad vienam pareiškėjui skyrus pajėgumus viešajai geležinkelių infrastruktūrai prižiūrėti ir remonto darbams atlikti kitas pareiškėjas negalės vykdyti geležinkelių transporto ūkinės komercinės veiklos, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas tam pareiškėjui, kuris negalės vykdyti geležinkelių transporto ūkinės komercinės veiklos, turi pasiūlyti kitus pajėgumus arba teisės aktų nustatyta tvarka atlyginti už geležinkelių transporto eismo sutrikimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

9. Paraiškos turinio reikalavimus ir prie paraiškos pridedamų reikiamų dokumentų sąrašą nustato Inspekcija.

10. Inspekcija, nustačiusi, kad paraiškoje nurodyti ne visi reikiami duomenys ir (ar) pateikti ne visi reikiami dokumentai, apie tai raštu praneša pareiškėjui ir nustato protingą terminą šiems duomenims ir (ar) dokumentams pateikti.

11. Pareiškėjo paraiška suteikti pajėgumus nenagrinėjama ir pateikti dokumentai jam grąžinami, jeigu:

11.1. paraiškoje nurodyti ne visi reikiami duomenys ir (ar) pateikti ne visi dokumentai arba pateiktų dokumentų kopijos nepatvirtintos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.2. paraiška pasirašyta ne pareiškėjo vadovo arba jo įgalioto asmens;

11.3. pažeistas paraiškos pateikimo terminas, išskyrus šių Taisyklių 12 punkte nustatytus atvejus.

12. Bet kokios paraiškų pataisos ar papildymai ir paraiškos, pateiktos po šiose Taisyklėse nustatyto termino, bet ne vėliau kaip likus 5 mėnesiams iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo, gali būti nagrinėjami tik tuo atveju, jeigu dėl prašomų skirti pajėgumų niekas daugiau nesikreipia. Tokios paraiškos nagrinėjamos taip pat kaip „paskutinės minutės“ paraiškos.

13. Inspekcija ne vėliau kaip per mėnesį po paraiškų pateikimo termino pabaigos perduoda paraiškas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui jų techninei analizei atlikti.

14. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ne vėliau kaip per 11 mėnesių iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo, suderinęs su kitų Europos Sąjungos valstybių narių

geležinkelių infrastruktūros valdytojais ar pajėgumus skiriančiomis įstaigomis, nustato preliminaras traukinio linijas.

15. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas prirėkęs gali prašyti Inspekcijos nustatyti rezervinius pajėgumus „paskutinės minutės“ paraiškoms tenkinti, kurie įtraukiami į tarnybinių traukinių tvarkaraštį. Ši nuostata taip pat taikoma perpildytos geležinkelių infrastruktūros atveju.

16. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, atlikęs paraiškų skirti pajėgumus techninę analizę, per 4 mėnesius nuo paraiškų skirti pajėgumus pateikimo termino pabaigos parengia traukinių eismo grafiko projektą ir pateikia jį Inspekcijai ir pareiškėjams.

17. Inspekcija ir suinteresuoti asmenys, gavę traukinių eismo grafiko projektą, turi teisę per mėnesį pateikti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui prašymus, pastabas ir (ar) pasiūlymus.

18. Jeigu tarp pareiškėjų kyla nesutarimų dėl tų pačių pajėgumų skyrimo vienoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo per 2 mėnesius nuo suinteresuotų asmenų prašymų, pastabų ir (ar) pasiūlymų dėl traukinių eismo grafiko projekto pateikimo termino pabaigos imtis visų priemonių, kad tie nesutarimai būtų pašalinti derybose su suinteresuotais asmenimis. Paraiškų, kai prašoma skirti tuos pačius pajėgumus, derinimo principus ir tvarką nustato Inspekcija.

19. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi teisę siūlyti pareiškėjams kitus pajėgumus vietoj tų, kurių prašoma paraiškoje. Jeigu yra galimybių, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi imtis visų įmanomų priemonių, kad patenkintų visas paraiškas, taip pat ir tas paraiškas, kuriose prašoma skirti daugiau nei vienos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių tinklą kertančius pajėgumus, be to, įvertinti, koks bus poveikis (taip pat ir galimas ekonominis poveikis) pareiškėjo vykdomai ar planuojamai vykdyti geležinkelių transporto ūkinei komercinei veiklai, jeigu nebus patenkintas jo prašymas skirti pajėgumus. Nepavykus patenkinti visų paraiškų, taip pat nustačius, kad šiame punkte nurodytas poveikis bus neigiamas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi šias paraiškas derinti ir siekti, kad tai būtų atlikta taip, kad nustatytojo neigiamo poveikio nebūtų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

20. Jeigu viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas po derinimo negali patenkinti visų paraiškų skirti pajėgumus vienoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje, nes pajėgumų toje dalyje neužtenka, jis turi nedelsdamas informuoti Inspekciją, kad ta viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis, kurioje susidarė tokia padėtis, yra perpildyta. Apie tai Inspekcija skelbia savo interneto svetainėje [www.vgi.lt](#). Perpildyta viešąją geležinkelių infrastruktūrą galima paskelbti ir tą viešosios geležinkelių infrastruktūros dalį, kuri, kaip galima pagrįstai numatyti, bus perpildyta artimiausioje ateityje.

21. Paskelbusi viešosios geležinkelių infrastruktūros dalį perpildyta, Inspekcija skiria perpildytoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje pajėgumus vienam ar keliems paraiškoms pateikusiems pareiškėjams pagal susisiekimo ministro patvirtintas taisykles.

22. Inspekcija, pasitarusi su suinteresuotais asmenimis ir jeigu yra alternatyvūs maršrutai, gali nustatyti, kad tam tikra viešoji geležinkelių infrastruktūra gali būti naudojama tam tikrų rūšių vežimui. Apie tai nurodoma Tinklo nuostatuose. Tokiu atveju Inspekcija, nepažeisdama šių Taisyklių II skyriaus nuostatų, gali suteikti tokių rūšių vežimui pirmumo teisę gauti pajėgumus. Tą geležinkelių infrastruktūrą galima naudoti ir kitų rūšių vežimui, jeigu yra laisvų pajėgumų ir riedmenys atitinka jiems naudoti atitinkamoje geležinkelių infrastruktūroje būtinas technines charakteristikas.

23. Inspekcija per 7 mėnesius nuo paraiškų skirti pajėgumus pateikimo termino pabaigos privalo jas išnagrinėti ir priimti sprendimus skirti pajėgumus ar jų neskirti.

24. Priėmusi sprendimą skirti pajėgumus ar jų neskirti, Inspekcija saugo pateiktą paraišką ir dokumentus.

25. Pirkti, kitaip perleisti ir (ar) parduoti pajėgumus draudžiama.

26. Pajėgumai neskiriami, jeigu:

26.1. per šių Taisyklių 8 ir 10 punktuose nustatytą terminą nepateikiami visi reikiami dokumentai;

26.2. pateikiami neteisingi duomenys;

26.3. prašomų pajėgumų nėra, esami pajėgumai neatitinka paraiškoje nurodytų charakteristikų ir dėl to negali būti efektyviai naudojami arba dėl kitų objektyvių priežasčių jų suteikti negalima ir pareiškėjas nesutinka naudotis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pasiūlytais kitais pajėgumais;

26.4. pareiškėjas anksčiau yra pažeidęs šių Taisyklių 25 punkto reikalavimą.

27. Pareiškėjas, nesutinkantis su Inspekcijos sprendimu skirti pajėgumus ar jų neskirti, turi teisę apskusti šį sprendimą rinkos reguliuotojui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

28. Pareiškėjas, gavęs teisę naudoti pajėgumus ir neturintis galimybių jų naudoti naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartyje numatytais sąlygomis ir apimtimi, turi nedelsdamas apie tai raštu informuoti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoją ir Inspekciją, kad pajėgumai galėtų būti skirti kitiems pareiškėjams arba kitaip panaudoti.

29. Jeigu pareiškėjas kreipiasi į Inspekciją su prašymu suteikti kitus pajėgumus, o ne tuos, kurie jam skirti, ar visai jų atsisako, paraiškos suteikti kitus pajėgumus nagrinėjamos kaip „paskutinės minutės“ paraiškos.

30. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, gavęs rašytinį pareiškėjo pranešimą apie atsisakymą toliau naudoti skirtus pajėgumus, per 14 kalendorinių dienų nuo tokio pranešimo gavimo privalo Inspekcijai pateikti motyvuotą pasiūlymą dėl tokių pajėgumų panaudojimo viešosios geležinkelių infrastruktūros remonto ir priežiūros darbams arba paskelbimo laisvais. Inspekcija priima sprendimą skirti pajėgumus viešosios geležinkelių infrastruktūros remonto ir priežiūros darbams arba skelbia juos laisvais per 5 darbo dienas nuo motyvuoto pasiūlymo gavimo. Apie laisvus pajėgumus Inspekcija skelbia savo interneto svetainėje [www.vgi.lt](#).

IV. TARNYBINIS TRAUKINIŲ TVARKARAŠTIS

31. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, likus ne mažiau nei 35 kalendorinėms dienoms iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo, privalo parengti traukinių eismo grafiką, pateikti jį pareiškėjams ir informuoti Inspekciją apie likusius laisvus pajėgumus.

32. Inspekcija, likus ne mažiau nei 30 kalendorinių dienų iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo, tvirtina traukinių eismo grafiką.

33. Tarnybinis traukinių tvarkaraštis įsigalioja kiekvienų metų gruodžio mėnesio antrojo šeštadienio vidurnaktį. Tarnybinis traukinių tvarkaraštis gali būti keičiamas pasibaigus žiemai kas tiek laiko, kiek to reikia. Tokiu atveju tarnybinio traukinių tvarkaraščio pakeitimai ir patikslinimai įsigalioja kiekvienų metų birželio mėnesio antrojo šeštadienio vidurnaktį.

34. Jeigu viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas susitaria su kitais geležinkelių infrastruktūros valdytojais arba pajėgumus skiriančiomis įstaigomis ar organizacijomis dėl kitų tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo ir (ar) keitimo datų, apie tai jis raštu nedelsdamas praneša Europos Sąjungos Komisijai ir Inspekcijai. Inspekcija apie tai skelbia „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

35. Tarnybinis traukinių tvarkaraštis sudaromas vieneriems metams.

V. BENDRADARBIAVIMAS, KAI PAJĖGUMAI SKIRIAMI DAUGIAU NEI VIENAME GELEŽINKELIŲ TINKLE

36. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi bendradarbiauti su kitais geležinkelių infrastruktūros valdytojais, kai reikia skirti pajėgumus daugiau nei viename geležinkelių tinkle, ir siekti, kad būtų užtikrintas efektyvus geležinkelių transporto eismo valdymas,

konkurencija ir efektyviai naudojamas Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinklas (TEN-T) teikiant krovinių vežimo geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais paslaugas. Šiuo atveju nustatomos tarptautinės traukinio linijos, ypač Europos Sąjungos transeuropiniame transporto tinkle (TEN-T), ir tokio bendradarbiavimo procedūros.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

36¹. Kol pradedamos konsultacijos dėl tarnybinio traukinių tvarkaraščio projekto, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas susitaria su kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių valdytojais dėl pajėgumų, kurie turi būti įtraukti į šį projektą. Susitarus dėl pajėgumų įtraukimo į tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą ir pasikonsultavus dėl tarnybinio traukinių tvarkaraščio projekto, visi vėlesni tarnybinio traukinių tvarkaraščio pakeitimai gali būti atliekami tik tuo atveju, kai jų reikia dėl svarbių priežasčių.

Papildyta punktu:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

37. Bendradarbiavimo procedūros nustatomos siekiant tarptautiniu lygiu koordinuoti pajėgumų skyrimą, kai dalyvauja viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojų įgalioti atstovai, priimančys sprendimus dėl pajėgumų skyrimo ir turintys įtakos daugiau nei vieno viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar pajėgumus skiriančių institucijų priimamiems sprendimams. Atliekant šias procedūras, gali dalyvauti Europos Sąjungai nepriklausančių valstybių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojų įgalioti atstovai. Apie tai Susisiekimo ministerija informuoja Europos Sąjungos Komisiją ir pakviečia ją dalyvauti stebėtojos teisėmis.

38. Posėdžiuose, taip pat atliekant kitus veiksmus, kuriais siekiama sudaryti sąlygas skirti pajėgumus daugiau nei viename geležinkelių tinkle, sprendimus priima tik atitinkamų šalių įgalioti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojų atstovai.

39. Kai pajėgumai skiriami daugiau nei viename geležinkelių tinkle, bendradarbiaujančios šalys turi užtikrinti, kad toks bendradarbiavimas, jo būdai, kiti svarbūs kriterijai, pagal kuriuos įvertinami ir skiriami pajėgumai, būtų vieši.

40. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojai, bendradarbiaudami šio skyriaus nustatyta tvarka, nustato traukinio linijų poreikį, o prireikus, siekdami sudaryti geresnes sąlygas vežti krovinius geležinkelių transportu, gali siūlyti nustatyti tarptautines traukinio linijas, kurių pareiškėjai gali prašyti pateikdami prašymus šių Taisyklių III skyriuje nustatyta tvarka. Taip nustatytas tarptautines traukinio linijas pareiškėjams suteikia atitinkamos valstybės viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ar pajėgumus skirianti institucija.

VI. PAJĖGUMŲ ANALIZĖ IR PAJĖGUMŲ DIDINIMO PLANAS

41. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas per 6 mėnesius po to, kai tam tikra viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis paskelbiama perpildyta, atlieka pajėgumų analizę ir paskelbia jos rezultatus viešai. Šios analizės tikslas – nustatyti perpildyta paskelbtos viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies apribojimus, dėl kurių negalima patenkinti visų paraiškų skirti pajėgumus toje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje, taip pat kokių priemonių būtina imtis, kad paraiškos būtų patenkintos.

42. Atlikdamas pajėgumų analizę, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas nustato priežastis, dėl kurių tam tikra viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis paskelbta perpildyta, ir numato priemones, kurių būtina imtis, kad per trumpą (iki 3 metų) ir vidutinį laikotarpį (nuo 3 iki 7 metų) tos priežastys būtų pašalintos. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas taip pat įvertina perpildyta paskelbtą viešosios geležinkelių infrastruktūros dalį, jos eksploatavimo galimybes, toje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje teikiamų vežimo geležinkeliais paslaugų pobūdį, šių veiksmų poveikį pajėgumų skyrimui, galimybes teikti atitinkamas vežimo geležinkeliais paslaugas kitais maršrutais, paskirti pareiškėjui kitą laiką naudotis traukinio linija, keisti traukinių greitį, plėsti ir (ar) modernizuoti viešąją geležinkelių infrastruktūrą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

43. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, atlikęs pajėgumų analizę, per 6 mėnesius parengia pajėgumų didinimo planą ir paskelbia jį viešai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

44. Pajėgumų didinimo plane nurodoma:

44.1. atitinkamos viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies perpildymo priežastys;

44.2. numatomos vežimo geležinkelių transportu plėtros kryptys;

44.3. viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros apribojimai;

44.4. galimybės padidinti pajėgumus atitinkamoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje ir su tuo susijusios išlaidos, taip pat galimybė didinti rinkliavą už naudojimąsi viešąja geležinkelių infrastruktūra;

44.5. remiantis ekonominės naudos analize, numatomos priemonės, kurių būtina imtis siekiant padidinti pajėgumus atitinkamoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje, taip pat kalendorinis šių priemonių įgyvendinimo planas.

VII. NAUDOJIMOSI VIEŠĄJA GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪRA SUTARTIS

45. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir pareiškėjas sudaro naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartį (toliau vadinama – sutartis). Sutartis sudaroma vienam tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui ir privalo būti sudaryta ir atnaujinta kasmet, net ir tuo atveju, kai sudarytas bendrasis susitarimas.

46. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir pareiškėjo derybos dėl sutarties sudarymo turi būti pradėtos ne vėliau kaip per 4 mėnesius po paraiškų pateikimo termino pabaigos ir baigtos iki traukinių eismo grafiko patvirtinimo.

47. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas sutartyje turi numatyti:

47.1. bendrą viešosios geležinkelių infrastruktūros, kuri suteikiama pareiškėjui naudotis, charakteristiką, pajėgumų naudojimo sąlygas ir apimtį (data, maršrutas, trukmė);

47.2. viešosios geležinkelių infrastruktūros naudojimo paskirtį;

47.3. viešosios geležinkelių infrastruktūros naudojimo apribojimus;

47.4. pareiškėjo ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo teises ir pareigas naudojantis viešąja geležinkelių infrastruktūra, atsakomybę už sutarties sąlygų pažeidimus;

47.5. netesybas už sutarties neįvykdymą arba netinkamą įvykdymą;

47.6. žalos, padarytos naudojantis suteiktais pajėgumais, atlyginimo tvarką;

47.7. sutarties šalių veiksmus esant nenugalimos jėgos aplinkybėms;

47.8. kitas būtinas sutarties sąlygas.

48. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas pasirašytą sutartį privalo nedelsdamas pateikti Inspekcijai.

VIII. BENDRASIS SUSITARIMAS

49. Inspekcija, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir pareiškėjas gali sudaryti ir bendrąjį susitarimą, nustatantį Inspekcijos, pareiškėjo ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo teises ir pareigas skiriant pajėgumus ilgiau kaip vienam tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui. Bendrajame susitarime traukinio linija konkrečiai neapibūdinama, tačiau juo siekiama patenkinti pagrįstus pareiškėjo komercinius poreikius.

50. Bendrasis susitarimas paprastai sudaromas 5 metams su galimybe jį sudariusių šalių susitarimu pratęsti tokios pat trukmės laikotarpiui. Tinklo nuostatuose gali būti apibrėžti konkretūs atvejai, kuriais šis susitarimas gali būti sudaromas trumpesniam arba ilgesniam laikotarpiui.

Kiekvienas ilgesnis negu 5 metų laikotarpis turi būti pagrįstas atsižvelgiant į pareiškėjo sudarytas vežimo sutartis, investicijas ir rizikos faktorius. Šis reikalavimas taikomas ir tuo atveju, kai bendrasis susitarimas, sudarytas 5 metams, pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

51. Bendrajame susitarime turi būti numatyta:

51.1. paraiškų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pateikimo ir nagrinėjimo tvarka;

51.2. konkretus jo galiojimo terminas;

51.3. bendra viešosios geležinkelių infrastruktūros, kuri suteikiama pareiškėjui naudotis, charakteristika (nenurodant konkrečių traukinio linijų);

51.4. naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygos, jų keitimo ir apribojimų nustatymo tvarka, siekiant kuo efektyviau panaudoti viešąją geležinkelių infrastruktūrą;

51.5. pareiškėjo ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo teisės ir pareigos naudojantis viešąja geležinkelių infrastruktūra, atsakomybė už susitarimo sąlygų pažeidimus;

51.6. žalos, padarytos naudojantis viešąja geležinkelių infrastruktūra, atlyginimo tvarka;

51.7. susitarimo šalių atsakomybė, kai susitarimas nutraukiamas vienos susitarimo šalies iniciatyva anksčiau termino;

51.8. kitos sąlygos, dėl kurių susitarimo šalys susitarė kaip dėl būtinų.

52. Sudarius bendrąjį susitarimą jokiais atvejais negali būti trukdoma kitiems pareiškėjams naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra ar teikti kitas paslaugas.

53. Kiekvienam suinteresuotam asmeniui turi būti leista susipažinti su kiekvieno bendrojo susitarimo turiniu, išskyrus jame pateiktą konfidencialią informaciją.

IX. „PASKUTINĖS MINUTĖS“ PARAIŠKOS

54. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas teikia informaciją, o Inspekcija savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie turimus laisvus pajėgumus, kurie neskirti naudoti pareiškėjams arba remontuojami, taip pat atsarginius pajėgumus, kurie gali būti naudojami „paskutinės minutės“ paraiškoms tenkinti.

55. Pareiškėjas turi teisę pateikti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui „paskutinės minutės“ paraišką skirti pajėgumus. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo tokią paraišką išnagrinėti ir apie rezultatus pranešti Inspekcijai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo paraiškos gavimo. Inspekcija privalo priimti sprendimą dėl pajėgumų skyrimo per 2 darbo dienas nuo viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pranešimo gavimo. Inspekcija, nagrinėdama „paskutinės minutės“ paraišką ir pagal šias paraiškas skirdama pajėgumus, *mutatis mutandis* vadovaujasi šių Taisyklių III ir VIII skyriuose nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

56. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas prireikus apsvarsto poreikį turėti rezervinius pajėgumus, kuriuos privalo numatyti tarnybiniame traukinių tvarkaraštyje, kad galėtų greitai reaguoti į galimas „paskutinės minutės“ paraiškas skirti pajėgumus. Ši nuostata taip pat taikoma perpildytos viešosios geležinkelių infrastruktūros atveju.

X. PASLAUGOS

57. Pareiškėjai turi teisę už atlygį be jokios diskriminacijos gauti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo teikiamas paslaugas, kurios sudaro minimalų prieigos paketą, ir prieigą prie geležinkelių infrastruktūros objektų.

58. Minimalų prieigos paketą sudaro:

58.1. prašymų skirti pajėgumus tvarkymas;

- 58.2. teisė naudotis paskirtais pajėgumais;
- 58.3. naudojimasis keliais ir iešmais;
- 58.4. traukinių eismo valdymas, įskaitant signalizaciją, reguliavimą, traukinių eismo tvarkymą, informacijos apie traukinių judėjimą perdavimą ir teikimą;
- 58.5. visa kita informacija, kurios reikia norint pradėti teikti arba teikti tam tikrą paslaugą, kuriai skirti pajėgumai.

59. Prieigą prie geležinkelio infrastruktūros objektų sudaro:

- 59.1. naudojimasis elektros tiekimo įrenginiais traukos srovei užtikrinti, jeigu yra tokie įrenginiai;
- 59.2. kuro užpildymo įrenginiai;
- 59.3. keleivių stotys, jų pastatai ir kiti objektai;
- 59.4. krovinių terminalai;
- 59.5. rūšiavimo stotys;
- 59.6. traukinių formavimo įrenginiai;
- 59.7. skirstymo keliai;
- 59.8. techninės priežiūros ir kiti įrenginiai.

60. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali atsisakyti teikti paslaugas, kurios apima prieigą prie geležinkelių infrastruktūros objektų, tik tada, kai šias paslaugas teikia kiti teikėjai. Jeigu nėra nė vieno kito šių paslaugų teikėjo, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo imtis visų įmanomų priemonių, kad pareiškėjams būtų suteiktos paslaugos, nurodytos šių Taisyklių 59 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

61. Jeigu viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas pagal atskiras sutartis teikia paslaugas, kurios neįeina į minimalų prieigos paketą, visi pareiškėjai turi teisę šias paslaugas gauti. Šios paslaugos suprantamos kaip papildomos, ir jas gali sudaryti:

- 61.1. traukos srovės tiekimas;
- 61.2. keleivinių traukinių šildymas prieš kelionę;
- 61.3. kuro tiekimas, manevravimas ir visos kitos viešosios geležinkelių infrastruktūros objektuose teikiamos paslaugos;
- 61.4. susitarimai pagal užsakymą dėl pavojingų krovinių vežimo kontrolės;
- 61.5. susitarimai pagal užsakymą dėl pagalbos, kai važiuoja neįprasti traukiniai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

62. Pareiškėjas gali prašyti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar kitų tiekėjų šių paslaugų, kurios teikiamos pagal atskiras sutartis ir priskiriamos pagalbinėms:

- 62.1. prieigos prie telekomunikacijų tinklo suteikimo;
- 62.2. papildomos informacijos suteikimo;
- 62.3. geležinkelių riedmenų techninės apžiūros.

63. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas pagalbinių paslaugų teikti neprivalo.

XI. TINKLO NUOSTATAI

64. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, pasikonsultavęs su suinteresuotais asmenimis, ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki paraiškų skirti pajėgumus pateikimo termino pabaigos parengia ir išleidžia Tinklo nuostatus lietuvių ir kita Europos Sąjungos oficialia kalba.

65. Kiekvienas asmuo turi teisę įsigyti Tinklo nuostatus už viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatytą atlygį, kuris negali būti didesnis už Tinklo nuostatų parengimo ir išleidimo sąnaudas.

66. Tinklo nuostatuose turi būti pateikta ši informacija:

66.1. viešosios geležinkelių infrastruktūros, kuria gali naudotis geležinkelio įmonės (vežėjai), charakteristika ir prieigos prie jos sąlygos (tarp jų ir reikalavimai, taikomi pareiškėjams);

66.2. rinkliavos už naudojimąsi viešąja geležinkelių infrastruktūra struktūra, mokėjimo principai, dydžiai, šių dydžių nustatymo terminai ir numatomi jų pakeitimai;

66.3. pajėgumų skyrimo principai, tvarka ir kriterijai, bendrieji viešosios geležinkelių infrastruktūros, kuria gali naudotis geležinkelio įmonės (vežėjai), pajėgumų ypatumai ir bet kurie su jų naudojimu susiję apribojimai, taip pat viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų priežiūros poreikis;

66.4. procedūros, kurios taikomos, kai viešojo geležinkelių infrastruktūra paskelbiama perpildyta, pajėgumų skyrimo perpildytoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje kriterijai ir šio skyrimo tvarka;

66.5. paraiškų padavimo ir pajėgumų skyrimo grafikas, paraiškų derinimo tvarka ir principai, kurie turi padėti spręsti kilusius sunkumus, kai reikia skirti pajėgumus daugiau nei viename geležinkelių tinkle ir suderinti visus nesutarimus, kurie gali turėti įtakos kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojams;

66.6. informacija apie priemones, kurių imtasi siekiant užtikrinti teisės aktuose nustatytas sąlygas teikti vežimo geležinkelių transportu paslaugas, taip pat „paskutinės minutės“ paraiškų nagrinėjimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

67. Tinklo nuostatai nuolat atnaujinami ir prireikus keičiami.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

68. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo informuoti Inspekciją apie tokius pajėgumus, kurie per mėnesį naudojami mažiau nei Tinklo nuostatuose nustatyta ribinė norma, nebent tie pajėgumai mažiau naudojami ne dėl ekonominių priežasčių, kurių geležinkelio įmonė (vežėjas) negali kontroliuoti. Inspekcija gali panaikinti sprendimą skirti pajėgumus.

69. Jeigu dėl geležinkelių transporto eismo įvykio sutrinka traukinių eismas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo imtis visų būtinų priemonių, kad atkurtų įprastą padėtį. Šiuo tikslu jis parengia nenumatytų atvejų planą, išvardydamas jame visas geležinkelio įmones (vežėjus), valstybės institucijas ir įstaigas, kurios turi būti informuotos apie įvykusį geležinkelių transporto eismo įvykį ar sutrikusį geležinkelių transporto eismą.

70. Įvykus geležinkelių transporto eismo įvykiui ir tada, kai tai besąlygiškai būtina esant gedimui, dėl kurio laikinai negalima naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali be perspėjimo apriboti galimybę naudotis paskirtais pajėgumais tokiam laikui, kurio reikia traukinių eismui atkurti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

71. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali, jeigu tai būtina, pareikalauti, kad geležinkelio įmonės (vežėjai) suteiktų jam išteklius, kurie būtini įprastai padėčiai kuo greičiau atkurti.

72. Ikiteisminius ginčus dėl Tinklo nuostatų, juose nustatytų kriterijų ir viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo nagrinėja Susisiekimo ministerija susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

73. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir Inspekcija atsako už jiems patikėtos informacijos konfidencialumą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [167](#), 2006-02-15, Žin., 2006, Nr. 23-754 (2006-02-23), i. k. 1061100NUTA00000167

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [167](#), 2006-02-15, Žin., 2006, Nr. 23-754 (2006-02-23), i. k. 1061100NUTA00000167

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 611 "Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [278](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 33-1555 (2010-03-23), i. k. 1101100NUTA00000278

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 611 "Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo